

Parshat Balak

Talmud Bavli Sanhedrin 71b-72a

MISHNAH. IF ONE STEALS THE KISWAH, OR CURSES BY ENCHANTMENT, OR COHABITS WITH A HEATHEN [LIT. SYRIAN] WOMAN, HE IS PUNISHED BY ZEALOTS. IF A PRIEST PERFORMED THE TEMPLE SERVICE WHILST UNCLEAN, HIS BROTHER PRIESTS DO NOT CHARGE HIM THEREWITH AT *BETH DIN*, BUT THE YOUNG PRIESTS TAKE HIM OUT OF THE TEMPLE COURT AND SPLIT HIS SKULL WITH CLUBS. A LAYMAN WHO PERFORMED THE SERVICE IN THE TEMPLE, R. AKIBA SAID: HE IS STRANGLLED; THE SAGES SAY: [HIS DEATH IS] AT THE HANDS OF HEAVEN.

Gemara: . . . R. Hisda said: If the zealot comes to take counsel [whether to punish the transgressors enumerated in the Mishnah], we do not instruct him to do so. It has been stated likewise: Rabbah b. Bar Hana said in R. Johanan's name: If he comes to take counsel, we do not instruct him to do so. What is more, had Zimri forsaken his mistress and Phinehas slain him, Phinehas would have been executed on his account; and had Zimri turned upon Phinehas and slain him, he would not have been executed, since Phinehas was a pursuer [seeking to take his life]. And Moses said unto the judges of Israel, Slay ye every one of his men that were joined unto Baal Peor. Thereupon the tribe of Simeon went unto Zimri ben Salu and said unto him, 'Behold, capital punishment is being meted out, yet you sit silent [i.e., inactive].' What did he do? He arose and assembled twenty-four thousand Israelites and went unto Cozbi, and said unto her, 'Surrender thyself unto me.' She replied, 'I am a king's daughter, and thus hath my father instructed me, "Thou shalt yield only to their greatest man"'. 'I too,' he replied, 'am the prince of a tribe; moreover, my tribe is greater than his [Moses], for mine is second in birth, whilst his is third.' He then seized her by her coiffure and brought her before Moses. 'Son of Amram,' exclaimed he, 'is this woman forbidden or permitted? And should you say, "She is forbidden", who permitted thee Jethro's daughter'? At that moment Moses forgot the *halachah* [concerning intimacy with a heathen woman], and all the people burst into tears; hence it is written, and they were weeping before the door of the tabernacle of the congregation. And it is also written, And Phineas, the son of Eleazar, the son of Aaron the priest, saw it. Now, what did he see? — Rab said: He saw what was happening and remembered the *halachah*, and

משנה. הגונב את הקסוה, והמקלל בקוסם, והבועל ארמית - קנאין פוגעין בו. כהן ששמש בטומאה - אין אחיו הכהנים מביאין אותו לבית דין אלא פרחי כהונה מוציאין אותו חוץ לעזרה ומפציעין את מוחו בגזירין. זר ששמש במקדש, רבי עקיבא אומר: בחנק, וחכמים אומרים: בידי שמים

גמרא . . . אמר רב חסדא: הבא לימלך - אין מורין לו. איתמר נמי, אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: הבא לימלך - אין מורין לו. ולא עוד אלא, שאם פירש זמרי והרגו פנחס - נהרג עליו. נהפך זמרי והרגו לפנחס - אין נהרג עליו, שהרי רודף הוא. ויאמר משה אל שפטי ישראל וגו' הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא, אמרו לו: הן דנין דיני נפשות, ואתה יושב ושותק? מה עשה - עמד וקיבץ עשרים וארבעה אלף מישראל, והלך אצל כזבי, אמר לה: השמיעי לי! - אמרה לו: בת מלך אני, וכן צוה לי אבי: לא תשמעי אלא לגדול שבהם. אמר לה: אף הוא נשיא שבט הוא, ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו, שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן. תפשה בבלוריתה, והביאה אצל משה. אמר לו: בן עמרם! זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה - בת יתרו מי התירה לך? נתעלמה ממנו הלכה, געו כולם בבכיה, והיינו דכתיב והמה בכים פתח אהל מועד. וכתיב, וירא פנחס בן אלעזר, מה ראה? - אמר רב: ראה מעשה, ונזכר הלכה. אמר לו: אחי אבי אבא, לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני: הבועל את הנכרית קנאין פוגעין בו! - אמר לו:

said to him, 'O great-uncle! did you not teach us this on thy descent from Mount Sinai: He who cohabits with a heathen woman is punished by zealots?' He replied. 'He who reads the letter, let him be the agent [to carry out its instructions]'. Samuel said: He saw that 'There is no wisdom nor understanding nor counsel against the Lord': whenever the Divine Name is being profaned, honour must not be paid to one's teacher. R. Isaac said in R. Eleazar's name: He saw the angel wreaking destruction amongst the people. And he rose up out of the midst of the congregation, and took a spear in his hand; hence one may not enter the house of learning with weapons. He removed its point and placed it in his undergarment, and went along leaning upon the stock [of the spear, into which the pointed blade is inserted], and as soon as he reached the tribe of Simeon, he exclaimed, 'Where do we find that the tribe of Levi is greater⁴ than that of Simeon? [i.e., I too wish to indulge]. Thereupon they said, 'Let him pass too. He enters to satisfy his lust. These abstainers have now declared the matter permissible.' R. Johanan said: Six miracles were wrought for Phinehas: — [i] Zimri should have withdrawn [from the woman] but did not; [ii] he should have cried out [for help], but did not; [iii] he [Phinehas] succeeded [in driving his spear] exactly through the sexual organs of the man and woman; [iv] they did not slip off the spear; [v] an angel came and lifted up the lintel; [vi] an angel came and wrought destruction amongst the people. Then he [Phinehas] came and struck them down before the Almighty, saying. 'Sovereign of the Universe! shall twenty-four thousand perish because of these.' even as it is written, And those that died in the plague were twenty and four thousand. Hence it is written, then stood up Phinehas, and executed judgement [wa-yefalle] R. Eleazar said: [wa-yisparallel] [he prayed] is not written, but wa-yefalle, as though he argued with his maker [on the justice of punishing so many]. Thereupon the ministering angels wished to repulse him, but He said to them, 'Let him be, for he is a zealot and the descendant of a zealot; a turner away of wrath and the son of a turner away of wrath.' The tribes now began abusing him: 'See ye this son of Puti [= Putiel] whose maternal grandfather fattened [pittem] cattle for idols, and who has now slain the prince of a tribe of Israel!' Therefore Scripture detailed his ancestry: Phinehas, the son of Eleazar, the son of Aaron the Priest. [Moreover,] the Holy One, blessed be He said to Moses, 'Be the first to extend a greeting of peace to him', as it is written, Wherefore say, Behold, I give unto him my covenant of peace; and this atonement, [that Phinehas has made] is worthy of being an everlasting atonement.

קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא. ושמואל
אמר: ראה שאין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'
- כל מקום שיש חילול השם - אין חולקין כבוד
לרב. רבי יצחק אמר רבי אליעזר: ראה שבא מלאך
והשחית בעם. ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו -
מיכן שאין נכנסין בכלי זיין לבית המדרש. שלף
שננה, והניחה באונקלו, והיה נשען והולך על מקלו,
וכיון שהגיע אצל שבטו של שמעון אמר: היכן מצינו
ששבטו של לוי גדול משל שמעון? אמרו: הניחו לו,
אף הוא לעשות צרכיו נכנס, התיירו פרושין את
הדבר. אמר רבי יוחנן: ששה נסים נעשו לו לפנחס:
אחד - שהיה לו לזמרי לפרוש ולא פירש, ואחד -
שהיה לו לדבר ולא דבר, ואחד - שכוון בזכרותו של
איש ובנקבותה של אשה, ואחד - שלא נשמטו מן
הרומח, ואחד - שבא מלאך והגביה את המשקוף,
ואחד - שבא מלאך והשחית בעם. בא והבטן לפני
המקום, אמר לפניו: רבונו של עולם, על אלו יפלו
עשרים וארבעה אלף מישראל? שנאמר ויהיו המתים
במגפה ארבעה ועשרים אלף, והיינו דכתיב ויעמד
פינחס ויפלל, אמר רבי אלעזר: ויתפלל לא נאמר,
אלא ויפלל - מלמד כביכול שעשה פלילות עם קונו.
בקשו מלאכי השרת לדחפו, אמר להן: הניחו לו,
קנאי בן קנאי הוא, משיב חימה בן משיב חימה הוא.
התחילו שבטים מבזין אותו: ראייתם בן פוטי זה,
שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה, והרג נשיא
שבט מישראל! בא הכתוב ויחסו: פנחס בן אלעזר בן
אהרן הכהן. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: הקדם
לו שלום, שנאמר לכן אמר הנני נותן לו את בריתי
שלום. וראויה כפרה זו שתהא מכפרת והולכת
לעולם

